ఆకలి దప్పులు

– కప్పగంతుల మల్లికార్జునరావు

పాసెంజర్ ట్రయిన్ ఆ స్టేషన్‌కు చేరేసరికీ చీకటి పడింది. ఆకాశం మేఘావృతమై వుంది. సన్నగా తుంపర్లు పడుతున్నాయి.

పట్టాభిరామ్ పెట్టెలో నుంచి దిగబోతున్న వాడల్లా ఆగి గుమ్మం వద్దే నిలబడి ఆశగా ప్లాట్‌ఫామ్ అంతా కలయ చూచేడు.

సిగ్నల్ వూపుతున్న ఏయస్సెమ్, గేటు నుంచి వెళ్లే పాసెంజర్స్ వద్ద టిక్కెట్లు వసూలు చేస్తూ, మధ్యలో గంట కొడుతున్న పోర్టరు కనిపించారు.

వాళ్లే. తను పదిరోజుల క్రితం అక్కడికి వచ్చినప్పుడు డ్యూటీలో వున్నవారే. మానవత్వానికి విలువ నివ్వని మరమనుష్యులు !

"ఒరేయ్ వెధవ వర్షం పట్టుకొనేలాగుంది మళ్ళీ త్వరగా పోదాం పదండి."

పట్టాభిరామ్ కాక ఆ స్టేషన్లో దిగిన పాసెంజర్స్ తక్కువ. వారు, ఆ మాత్రం తుంపర్లకే మొక్కమొలుస్తామన్నట్లు, రైలు దిగీ దిగంగానే పరుగులు తీస్తున్నారు.

"మనిషి స్వభావమే అంత. ఎండ ఎక్కువైనప్పుడు వర్షాన్నీ, వర్షం ఎక్కువయినప్పుడు ఎండనీ గౌరవిస్తాడు. అయినా పదిరోజుల్లో వాతావరణంలో మాత్రం ఎంత మార్పు ?" అనుకొంటూ రైలు దిగాడతను

రైలు కూతవేసి కదిలి వెళ్లింది. పోర్టర్‌కి టిక్కెట్ యిచ్చి పట్టాభిరామ్, రెండవతరగతి విశ్రాంతి గృహమని పిలవబడే చిన్న రేకుల షెడ్డులోకి వచ్చాడు.

అల్లంత దూరంలో రెండు సిమెంటు బెంచీలు ... వొక చెక్క బెంచీ . ఆ బెంచీ మీదెవరూ...

పట్టాభిరామ్‌కి ఆ బెంచీ మీద వొక్కసారి కూర్చొని వెళ్లాలనిపించింది.

"ఏడకెళ్లాలేంబాబూ? యిప్పుడు,అప్పగ్గాని డొనుగ్గాని బండేం లేదు. ఎక్స్‌ప్రెస్‌లున్నా యీ టేసనులో ఆగవు. వరసం వచ్చేనాగుంది. యీడకి వూరు మూడు మైళ్లుంది. అదైనా సిన్నవూరు. వోటళ్లు అవీ వుండవు."

పోర్టరు మాటల్ని వింటూ బెంచీ వద్దకి నడిచాడు పట్టాభిరామ్ ఆ బెంచీ చుట్టూ వేరుశనగకాయల తొక్కలు. బీడీ, చుట్ట ముక్కలు .. ఆరీ ఆరని వుమ్మి మరకలు నానా బీభత్సంగా వుంది

అయినా ఆ బెంచీ. పట్టాభిరామ్ ఆ బెంచీ మీద కూర్చున్నాడు ఎవరో తనని ఆత్మీయంగా, ఆప్యాయంగా పలకరించిన భావన. .

ఎడారిలో మంచినీటి సరస్సులా, స్వార్థం, రాక్షసత్వం నిండిన ప్రపంచంలో, మానవత్వం ప్రేమలను అయాచితంగా పొందిన చోటు వొకనాడు, వాటికి పతావిష్కరణ జరిగిన చోటు ఆ భావనలో ఎంత తృప్తి ! హాయి !

పోర్టరు వైపు గర్వంగా చూచాడతను

"మీరెవరో యీ వూరికి కొత్తనాగున్నారని యీాయిసయాలు మాటేసన్‌మాట్టారుగోరు సెప్పిరమ్మంటే సెప్పేను. యీ టేసనులో ఏం దొరకవు వరసంవస్తే ఆబల్లేగాదు . యీ సెడ్డంతా జల్లుగొడ్తుంది. అందుకని సీకటి బాగా పడకముందే, వరసం పెరక్కముందే.. "

"పోర్టరు తన బాధ్యత తీరిపోయిందన్నట్లు వెళ్ళిపోతున్నాడు.

"ఇదుగో –" పోర్టరు ఆగేడు

"నేనీ స్టేషనుకి కొత్తేంకాదులే కానీ ఆ వూరు నాకు కొత్త –"

"అక్కడ ఎవరింటికెళ్లాలి ?"

"సూరి యింటికి వూళ్లో ఆమె యిల్లు ఎక్కడో కాస్త గుర్తులు చెప్పగలవా ?"

"ఓహో ! దానింటికా ? ఊళ్ళోకెళ్లి ఏ మగాడినడిగినా సెప్తాడు – దానిల్లెక్కడో–"

పోర్టరు అతనడిగిన వివరాలు చెప్పకుండానే వెళ్ళిపోయాడు

వొక్క వుదుటున లేచి వెళ్లి అతడి చొక్కా పట్టుకొని ఆపి ఆ చెంపా యీచెంపా వాయించాలనిపించిందతనికి పదిరోజులక్రితం వచ్చినప్పుడూ అలాగే అనిపించింది. కానీ ఆ రోజు తన్నే శక్తి లేదు. యీ రోజు వుంది అయినా నిగ్రహించుకొన్నాడు.

"ఈ రోజు దైవతాభావనను మనసులో

ంపుకొని, మానవతామూర్తిని అన్వేషించుకొంటూ వచ్చాను నేను. కనుక వుద్రేక పడకూడదు. రాక్షసత్వాన్నిసైతం క్షమించగలగాలి'' అని అనుకున్నాడతను. వెళ్తున్న పోర్టరును చూచి జాలిగా నవ్వుకొంటూ బల్లమీదినుంచి లేచాడు. స్టేషను బయటికొచ్చాడు

వర్షంజల్లు అతనికి హాయిగా వుంది!

*   *   *

కలసి రాని కాలంవస్తే చిన్న పురికొస ముక్క కాలసర్పమై కాటువేస్తుందంటారు. పది రోజుల్కితం పట్టాభి విషయంలో అలాగే జరిగింది

భగవంతుడిపట్ల విశ్వాసంతప్ప పట్టాభికి అన్నీ వున్నాయి. చదువు, అందం, ఆరోగ్యం, ఆస్తి, వుద్యోగం, మంచిమనసు కొత్తగా ఏర్పాటు చేసుకొన్న సంసారం .. అన్నీ వున్నాయి

అయితే ఆ రోజు తల్లి ఆరోగ్యం బాగా లేదని తెలిసిన అతనికి సర్వం శూన్యమన్న భావన కలిగిందెందుకో. అన్నీ వుండి ఏమీ లేనివాడినయ్యానే అని విచారించాడు. అన్నం సహించలేదు. నిద్రపట్టలేదు జ్వరం వచ్చినట్లయింది. తెల్లారేసరికి మనసు, శరీరం రెండూ వ్యాకులంతో నీరసం చెందేయి

భార్యతోసహా వూరికి వెళ్లాలనుకున్నాడు వీలుకాలేదు తల్లిని చూడటానికి ఎంతో ఆత్రంతో వొంటరిగా బయలుదేరేడు

అసలే ఆ సంవత్సరం ఎండలు విపరీతంగా వున్నాయి అందులోనూ రోహిణికార్తె అది. వడ గాల్పులు రైలుస్టేషనుకు చేరేసరికి మానసికంగానూ, శరీరకంగానూ మరింత నీరసించిపోయాడు.

టిక్కెట్టు సరిగానే తీసుకొన్నాడు. కానీ వొక బండి ఎక్కాల్సింది మరో బండి ఎక్కేడు ఆ పొరపాటును తెల్సుకొనేసరికే అతను రాంగ్ రూట్‌లో చాలా దూరం వచ్చేసేడు

'ఛీ ఛీ నేనింతగా అప్‌సెట్ అయ్యానేం? మనసు కంట్రోల్‌లో లేకపోతే బుద్ధి, దానితో పాటు శరీరం కంట్రోల్‌లో వుండవు' అనుకుని అతను మనసును కంట్రోల్‌లోకి తెచ్చుకొన్నాడు తోటి ప్యాసెంజర్స్‌ను విచారించి, రాబోయే స్టేషనులో దిగితే తిరిగి వెళ్లటానికి బండి వుంటుందని తెలుసుకొన్నాడు.

రైలు దిగబోతుంటే శరీరం తూలింది, నీరసంవల్ల. అప్పుడు ఆకలిదప్పులు గుర్తుకొచ్చాయి అతనికి

''పిన్నీ, ఆస్పత్రిలో చేరగానే ఉత్తరం రాయి''

పట్టాభిరావ్ వెనక్కితిరిగి చూచాడు. వొక యువతి ఎవరో నడివయసు ఆమెని బండి ఎక్కించి చెప్తున్నది.

ఆకలి దప్పులు

మిట్టమధ్యాహ్నం. సూర్యుడు నిప్పుల్ని చెరుగుతున్నాడు

బండి కూతవేసి కదిలిపోయింది ఏయస్సెమ్ వెనుక పట్టాభిరావ్ అతని గదిలోకి నడిచేడు. వెళ్లటానికి బండిని గురించి వాకబు చేసేడు. ఆ బండి నాలుగు గంటలు లేటు.

అతను ఆ కబురు వింటూనే కృంగిపోయాడు. ఆకలిదప్పులు అతనిమీదికి దండయాత్ర చేసేయి

స్టేషన్ మాస్టర్‌కి అతని ధోరణి, వేషం అనుమానాస్పదంగా కన్పించినట్లుంది పరీక్షగా చూస్తున్నాడు. పట్టాభిరావ్ తనని తాను పరిచయం చేసుకొన్నాడు జరిగిన పొరపాటు చెప్పేడు టిక్కెట్ యిచ్చాడు

''సర్. నా పొరపాటును క్షమించమని అడగను. కానీ దాన్ని సరిదిద్దుకొనే ముందుగా నాకో సాయం చేయండి నాకు ఆకలి వేస్తున్నది అంతకన్నా దప్పిక వేస్తున్నది ముందు వో గ్లాసు మంచినీళ్లు యిప్పిస్తారా?'' గదిలో వో మూల వున్న కుండను చూస్తూ అడిగేడు.

లోకం పోకడ

గోవు మెతగ్గా ఉన్నంతకాలం
గడ్డి పెట్టి
పాలు — వీలైతే రక్తం
పితుక్కుంటారు.

కొమ్ము విసిరినా
కాలు కదిపినా
భయంతో ప్రణమిల్లుతారు

— డా॥ ఆర్వీయస్. సుందరం

''వెంకన్నా యిటు రావోయ్ తొందరగా డియస్ గారొచ్చారు. కాదు కాదు రైల్వే మినిస్టరులాగే వున్నారు చల్లటి మంచినీళ్లు, ఆ తర్వాత డీలక్సు భోజనం, విశ్రాంతికి ఏ సి రూమ్, యింకా ''

ఏయస్సెమ్ విజృంభించాడు. వ్యంగ్యాలు, వెటకారాలు . నవ్వులు .

పట్టాభిరావ్‌కి కోపం వచ్చింది కానీ తను నేరస్థుడు. పొరపాటునే చేసినా నేరం నేరం కాకపోదు కదా? ముందు ఆ దోషాన్ని పోగొట్టుకోవాలి. పెనాల్టీ చెల్లించాలి.

జేబులో చెయ్యి పెట్టేడు తేలుకుట్టినట్లు వులిక్కిపడ్డాడు

దెబ్బమీద దెబ్బ! ఎవరో జేబుకొట్టేసేడు

అయితే టిక్కెట్టు కొన్నాక మిగిలిన డబ్బును టిక్కెట్టుతోపాటు షర్టు జేబులో వేసినట్టు గుర్తుకొచ్చింది అతనికి ఆ డబ్బు తీసి బల్లమీద పోసేడు. అవసరమైతే చేతిగడియారం, వుంగరం

''చాల్లేవయ్యా వేషాలు. మాకేం ముష్టి యిస్తున్నావా? పెనాల్టీతో యీ డబ్బేం చాలుతుంది? వెళ్లు వెళ్లు... నేను మంచివాడిని కనుక వదిలేస్తున్నా యింకొకరైతే ఆ చేతి గడియారం, వేలికున్న ఆ వుంగరం, బట్టలు విప్పతీసి లాక్కొని పంపించేవారు మా దగ్గర వేషాలెయ్యకు. నీలా వేషాలేసేవాళ్లు మా కెంతమందో? వెంకన్నా. అవసరమైతే పిలువు యింటికెళ్తున్నా'' ఏయస్సెమ్ వెళ్లిపోయాడు

వెంకన్న టేబిల్‌మీద వున్న చిల్లర డబ్బులు జేబులో వేసుకొన్నాడు. ''ఏం బాబూ! మంచి నీళ్లు కావాలా? నేనో గళ్లాసు యిత్తలెండి కానీ యిదొట్టి ఎదవ టేసను టేసనే ఏంది? వూరే ఎదవది యీడకి వూరు మూడు మైళ్ళ దూరం. వూళ్లోనే నీటిచుక్క పుట్టదు యీడ ''

పోర్టరు మాటలు విన్పించలేదు పట్టాభిరావ్‌కు. ఆకలి అంతకన్నా మించి దప్పిక .. నీరసం కళ్లు తిరుగుతున్నాయి

పోర్టరు యిచ్చిన గ్లాసు అందుకొని ఆబగా మంచినీళ్లు తాగేడు కడుపులో గలబరించినట్లయింది వాంతి చేసేసుకున్నాడు

''ఛీఛీ పున్నేనికిపోతే పాపం ఎదురయిందంట ఏదో నోరు తెర్చి అడిగేవుకదాని నీళ్లిస్తే యీడనే వోంతి సేసుకొంటావా? నీ అమ్మమొగుడెవరిప్పుడు శుబ్బరం సేత్తడు? ఛీఛీ... ఎల్లెల్లు . మళ్లీ యిటుకేసి రాకు '' పోర్టరు చిరాకుపడ్డాడు

పట్టాభిరావ్ అన్నీ వుండీ ఆ క్షణంలో అసహాయుడు

మెల్లగా లేచాడు ఎలా ఆ బల్లవద్దకు చేరుకొన్నాడో?

దానిమీద కూలబడిపోయాడు

మగతగా కళ్లు మూతలు పడిపోతుండగా వో రూపం అతని కళ్లముందు తళుక్కుమని మెరిసింది

*   *   *

''బాబుగోరూ ''

అతను నీరసంగా కళ్లు తెర్చేడు మళ్లీ వళ్లంతా చెమటలు పడుకొన్న బల్ల వేడిగా వుంది

''వడదెబ్బ తగిలినట్లుంది బాబుగోరూ యీ అన్నంముద్దలు రెండు తిని మంచినీళ్లు తాగండి తగ్గిపోతుంది ''

ఆమెవైపు చూచాడతను రైలు దిగుతుండగా కన్పించిన అమ్మాయి

పెద్ద అందగత్తేంకాదు కాని యవ్వనంలో వుంది

''సూడబోతే మీరు గొప్పోరులాగున్నారు మీలాంటోళ్లు తినే అన్నం కాకపోవచ్చు కానీ. ''

అసహాయ స్థితిలోవున్న తనలో గొప్పతనాన్ని చూచిందీమె. వాళ్ళు దొంగను, మోసగాడిని చూచారు! ఎంత దృష్టిభేదం?

"అదేం కాదమ్మా. కానీ పాపం నువ్వు తెచ్చుకున్న అన్నం కాస్తా నాకు పెడ్తే నీకెలా?"

"బలేవారే యిదా మీ బయం? నాకేం పర్వాలేదు తీసి తొందరగా తినండి"

అతను ఎంత వద్దన్నా ఆమె వినలేదు చివరికి అతడిని తన చేతుల్తో లేపింది అన్నాన్ని తినిపించింది ఆ తర్వాత నీళ్ల త్రాగించింది

"పొద్దుటినుంచి మీరేం తినలేదు వడదెబ్బ కొట్టింది పొరగడుపున నీళ్లు తాగితే ఏమవుతుంది?"

ఆమె అన్నట్లు అది అతను ఎప్పుడూ చేయని భోజనం అలాంటి తిండి కొందరు మనుష్యులు తింటారనికూడా అతనికి తెలియదు

కానీ అతనికా క్షణంలో అది అమృత సమానం

తనని బ్రతికించిన ఆ దేవత ఋణం తానెలా తీర్చుకొనగలడు? ఆమె పెట్టిన అమృతతుల్యమైన ఆహారానికి ఎలా వెల గట్టగలడు?

అతను పెళ్లి వుంగరాన్ని వేలినుంచి తీయబోయాడు.

ఆమె అతని భావనను గ్రహించినట్లు అతని చేయి పట్టుకొంది

"బాబూ అన్నం అమ్ముకొనే వృత్తి కాదు నాది చావుబ్రతుకుల్లో వున్న మనిషికి యింత అన్నం, నీరు యిచ్చి ఆదుకోటంకూడా పెద్ద గొప్పా? మీ కలవరింతలనిబట్టి మీ కథ కొంత తెల్సుకొన్నాను ఆ భగవంతుడు మీ అమ్మగారిని చల్లగా కాపాడేవుంటాడు చింతలేకుండా వెళ్లండి యిదిగో టిక్కెట్టు— మీరు వెళ్లాల్సిన వూరికే తీసుకొన్నా నా పేరు సూరి. ఎవరి నడిగినా చెప్తారు ఎప్పుడైనా మళ్లీ వస్తే" టిక్కెట్టు అతని చేతిలో వుంచి ఆమె వెళ్లిపోయింది

ఇది కలా? నిజమా? సాక్షాత్తు అన్నపూర్ణ తనకు ప్రత్యక్షమవలేదు కదా? యిలాంటివాళ్లు యింకా ప్రపంచంలో వున్నారా?

యిల్లు చేరుకొన్నాడు ఆమె చెప్పినట్లే తల్లి కులాసాగా వుంది

తండ్రి, పట్టాభిరామ్ చెప్పిందంతా విని ఆనందంతో నవ్వేడు

"ఒరేయ్ పట్టాభీ అన్నీ మన మంచికే జరుగుతాయంటారు పెద్దలు నీకు జరిగిన యీ చేదు అనుభవంలో ఎంత అమృతం వుందో చూడు! భగవంతుడిని విశ్వసించని నీ నోటి నుంచి 'దేవత' లాంటి పదాలొస్తున్నాయి కారణం ఆలోచించు మంచి పనులకు భగవంతుడు ప్రతీక భగవంతుడు వున్నాడో లేడో! కాని వున్నాడన్న విశ్వాసం వల్ల స్వార్థపరుడైన మనిషి మంచిపనులు కొన్నన్నా చేస్తాడు ఆమెను దేవతంటున్నావ్ బాగుంది. కానీ అలా అని ఆ పేదరాలి నుంచి సాయం పొంది వూరుకోటం మంచిది కాదుకదా?"

"ఏం చెయ్యను నాన్నగారూ? వుంగరం యివ్వబోతే..."

"గుప్పెడు వుప్పు యిచ్చి కడివెడు తేనె తీసుకొనే వారి లాంటి మనిషి కాదురా ఆమె! అలాంటి మనుష్యులకు వారి అవసరం కనిపెట్టి మనం సాయం చేయాలి"

తండ్రి సూచన పట్టాభిరామ్‌కి నచ్చింది ఆమెను తిరిగి వొకసారి చూడాలన్న కోరిక కలిగింది.

ఆరోజు తళుక్కునమెరిసి మాయమైపోయింది కానీ యీరోజు అలా కాదు, కాకూడదు

ఆలోచనలో వుండి నడుస్తున్న పట్టాభి వర్షం ఉధృతం కావటాన్ని గమనించలేదు అతను వూరు చేరేసరికి బాగా తడిసిపోయాడు

"యిదిగో బాబూ, సూరి అనే ఆమె ఇల్లెక్కడ?" ఊర్లోకి ప్రవేశించగానే కన్పించిన వో పదహారేళ్ల కుర్రాడిని అడిగాడు.

ఆ కుర్రాడు పట్టాభి వైపు వో క్షణం చూచాడు

"సూరేకారం ముండ యిల్లా? అదుగో అదే—" అంటూ ఆ కుర్రాడు వేలుపెట్టి వో యిల్లు చూపి పరుగెత్తుకొంటూ ఎటో వెళ్లాడు

వర్షం తగ్గుమొహం పట్టింది వొక్కొక్క బొట్టు పడ్తోంది. పట్టాభిరామ్ ఆ యింటి వద్ద కెళ్లాడు రెండు గదుల చిన్న పెంకుటిల్లు అది ముందు చిన్న పంచ లాంటిది వుంది

అతను తలుపు తట్టబోయి ఆగేడు.

తనని ఆమె గుర్తుపడ్తుందా? గుర్తుపడ్తే ఏంచేస్తుంది? యిలా వర్షం కురుస్తున్న రాత్రి వచ్చినందుకు తప్పుగా భావించదు గదా? అది తన పొరపాటు కాదు బండి లేటుకావటం వల్ల జరిగిన పొరపాటు

"సూరీ, యీ రాత్రంతా హాయిగా యిక్కడే వుండిపోదామని వుందే. కానీ యింటి దగ్గర మా ఆవిడకు అసలే అనుమానంగా వుంది యిక వెళ్లొస్తానే"

లోపలి నుంచి వచ్చిన ఆ మాటలని విన్న పట్టాభి చేతులు ఆగేయి

"ప్రెసిడెంట్‌గారూ, మా పిన్నమ్మ వుత్తరం రాసింది అర్జంటుగా డబ్బు కావాలిట వో వందరూపాయలివ్వరూ?"

సూరి గొంతే. దీనంగా అడుగుతోంది

"ఏమిటేవ్? కళ్లు నెత్తిమీదికొచ్చాయా ఏమిటి? నా దగ్గర డబ్బు అడిగేదాకా వచ్చావ్? నే నెవరనుకొన్నావే? యీ వూరికి మకుటంలేని రాజునే నీలాంటి దాని దగ్గరికి నాలాంటివాడు రావటమే నీకు గొప్ప అదృష్టం డబ్బిచ్చి సుఖాన్ని కొనుక్కోదల్చుకోవాలనుకొంటే నేను నీ దగ్గరికి రావాలా ఏమిటి! బస్తీలో లక్షమంది వున్నారు అందరిలాగే నేనూ డబ్బిస్తే నా గొప్పతనం ఏమిటి? యింకెప్పుడూ అలాంటి తప్పుడు ఆలోచనలు చేయకు యీ వూళ్లో నీకు మంచినీళ్లు పుట్టకుండా చేసెయ్యగలను!"

"అదికాదు ప్రెసిడెంట్‌గారూ ...

"ఛస్ యింకేం చెప్పకు నాకు డబ్బుకన్నా విలువ ముఖ్యమే నీకు డబ్బిస్తే నా విలువ తరిగిపోతుంది నేను నీ దగ్గరికి రావటం మానేస్తే నీ విలువ పడిపోతుంది కనుక మన యిద్దరి విలువలు నిలవాలంటే నువ్వలాంటి పిచ్చికోరికలు కోరకూడదు తెల్సిందా?"

హఠాత్తుగా తలుపు తెరుచుకొంది యాభైఏళ్ల వో బట్టతల వ్యక్తి హుందాగా బయటి కొచ్చాడు పట్టాభిరామ్‌ని చూచాడు

"బయట వూళ్లనుంచి కూడా పాసెంజర్స్‌ను సంపాదిస్తున్నట్లున్నావు గదే సూరి? యింకా

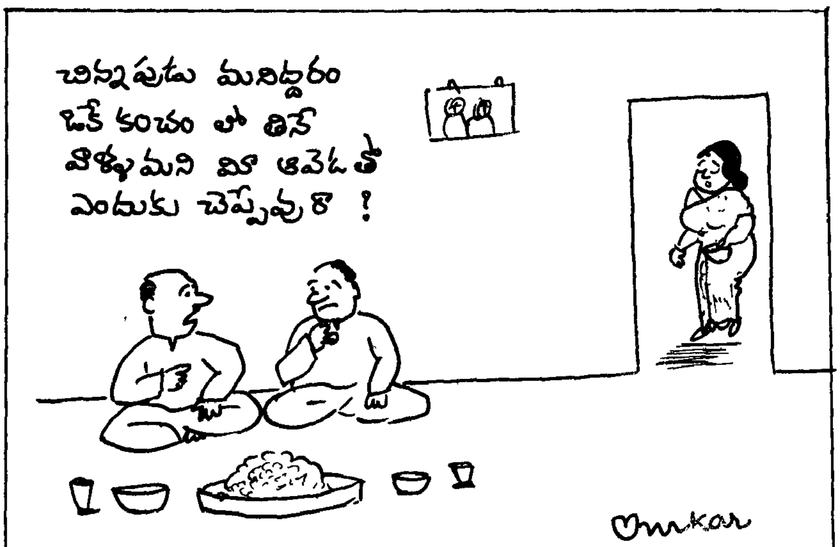

ఎందుకు ఆ బీద అరుపులు? యీ కొత్త మనిషి విషయం చూడు'' అంటూ బట్టతల వ్యక్తి వెళ్ళిపోయాడు.

''లోపలికి రండి ''

దేవత ఆహ్వానిస్తోంది అడుగు ముందుకు పడదేం ? స్వర్గం నుంచి నరకానికి, వెలుగులో నుంచి చీకట్లోకి, ఉన్నత శిఖరం నుంచి అగాధం లోకి ..

తను దేవతగా భావించిన వ్యక్తి నిజరూపం యిదా ? యీ రూపాన్ని చూడటానికా తానొచ్చింది? కానీ

డబ్బుకోసం శరీరాన్ని అమ్ముకొనే మనిషి, తనారోజు వుంగరం యివ్వబోతే ఎందుకు వద్దన్నది ? ఏ ప్రత్యుపకారాన్ని ఆశించి తనకి టిక్కెట్టు కూడా కొనిచ్చి పంపింది ?

మళ్ళీ తను యిలా వస్తే వడ్డీతో సహా గుంజుదామనా ?

''అలా వాకిట్లో నిలబడితే బాగుండదండీ మీరెవరో క్రొత్తవారిలా వున్నారీవూరికి? తలుపేసి లోపలికి రండి.''

పట్టాభి ఆలోచించే అడుగు ముందు కేసేడు !

ఆమె ! ఆమే ! కానీ ఆమె తనని గుర్తు పట్టినట్లు లేదే ?

''ఏమిటలా చూస్తారు ? కొత్తలావుంది కదూ ? ఏ వూరు ?''

''నా వివరాలు ముఖ్యమా ?''

ఆమె నవ్వింది ''కాదు. శరీరాన్నిఅమ్ముకొనే దాన్ని డబ్బే ముఖ్యం జేబులో వందరూపాయి లున్నాయా ?''

వంద ! ఆమె వెల వందరూపాయలు! ఏమి డీవేల్యుయేషన్ ?

ఆమె అవసరం వందరూపాయలు ఆ డబ్బిచ్చి తను ఋణ విముక్తుడు కావచ్చు కానీ

''అంత డబ్బా? వొక్కర్కాత్రికి? బస్తీలోనే అంత రేటుండదే?'' అతను కావాలనే విల్లంబుల్లా ఆ మాటల్ని వదిలేడు

''అయితే అక్కడికే వెళ్ళకపోయావ్ ? యిక్కడికెందుకొచ్చావ్ ? లోకువగా దొరుకు తాననా ? ఛీ .మనుష్యులందరూ వొక్కటే ఆశ పోతులు.'' కోపంగా అందామె ఆ కోపం వెనుక నున్న ఆవేదనను గుర్తించాడతను

''అందర్నీ వొకే గాటిన కట్టేయకండి పురుషుల్లో కూడా స్వార్థరహితులు వుండకపోరు— స్త్రీలలో మీలాగా !''

ఆమె చివ్వున తల ఎత్తి అతని వైపు చూచింది

''నన్ను మీరు నిజంగా గుర్తించలేదా ?'' అంటూ తనెవరో చెప్పుకొన్నాడతను.

''ఓ ! మీరా ! గుర్తు పట్టలేక పోయాను

ఆకలి దప్పులు

ఆ రోజు వడదెబ్బ గొట్టి వాడిపోయివున్నారు. యీ రోజు వర్షంలో తడిసి వచ్చిగా వున్నారు అసలు మళ్ళీ ఎందుకొచ్చారు మా వూరు? ఇందుకేనా ?''

ఎందుకు ? ఎందుకో ఆమెకిప్పుడు ఎలా చెప్పటం ?

ఆమె అతనివైపు వో క్షణం అలాగే చూచింది నవ్వింది

''ఆకలి దప్పికలతో వచ్చినట్లున్నారు మళ్ళీ! అవునా ?'' అతను కావాలనే జవాబివ్వలేదు

''అయితే ఆ రోజు ఆకలిదప్పికలు వేరు యీ రోజు ఆకలిదప్పికలు వేరు అన్నం తిని బలిసిన మనిషికి వచ్చే ఆకలిదప్పికయిది వీటిని తీర్చటానికి అడిగిన డబ్బు యిచ్చితీరాల్సిందే దీనం వుంచనా ? ఆర్పేయనా ?''

''మనిషన్నవాడు తన వెలుగునేకాక

అంధుల బృందావనం

అంధులకోసం పశ్చిమ జర్మనీ రాజధాని బాన్ నగరంలో ఒక బృందావనాన్ని తయారుచేశారు ఈ తోటలో రకరకాల పూలమొక్కలు, నీటిఫౌంటెన్లు ఉన్నాయి. ఈ మొక్కల పేర్లు అంధులకు తెలియటానికి బ్రెయిలీ లిపిలో వ్రాసి ఉంచారు అంధులు ఈ పూవుల పరిమాళాలను పీల్చి, చేతితో తడిమి ఆ మొక్కల పేర్లను తెలుసుకుంటారు ఈ తోటను 'సెంట్ అండ్ టచ్ గార్డెన్' అని పిలుస్తారు ఈ తోట మధ్యలో ఏనుగు కాంస్య విగ్రహం ఉన్నది దీనిని ఒక అంధుడు బహూకరించాడు. బాన్ నగరంలోని అంధుల సమాజం, నగర అధికారులు కలిసి దీనిని రూపొందించారు

యితరుల వెలుగునికూడా కాంక్షించాలి నీ యింట్లో వెలుగు అసలే మసక మసకగా వుంది ఆ గుడ్డి వెలుగును కొండెక్కించమంటావా ? నాకు వెలుగంటేనే యిష్టం''.

''ఓహో ! చీకటి పనుల్నికూడా యీ మధ్య చాలామంది వెలుగులోనే చేస్తున్నారటలే పోనీ తలుపు గడియన్నా వేసేరా ? పొరుగూరి మగకుక్కలంటే యీవూరి మగకుక్కలకి అసలే కోపం వాసన పసిగడ్తే కొన్ని అరుస్తాయి మరికొన్ని కరుస్తాయి ''

''కుక్కల విషయం తర్వాత ముందు మనుష్యుల విషయం మాట్లాడుకొందాం ఆ రోజు నా ఆకలిదప్పికలను తీర్చినందుకు బంగారు వుంగరం యివ్వబోతే వద్దన్నారు టిక్కెట్టు కొనిచ్చి పంపేరు కానీ యీ రోజున ఆకలి దప్పికలను తీర్చటానికి నిక్కచ్చిగా డబ్బు అడుగుతున్నారు ఎందుకు ?''

''ఎందుకంటే — అది మానవధర్మం యిది నా వృత్తి ధర్మం ''

ఓ ! ఎంత సహజంగా చెప్పిందా మాటల్ని? గుండె గర్భంలోనుంచి వచ్చిన సత్యాలుకావూ ఆ మాటలు ?

''కాగా ఆ ఆకలి ప్రతి జీవికీ సహజం ఆ ఆకలితో మనిషిని ఎవర్నీ చావకుండా చూడటం మానవధర్మం ఆకలితో మనుష్యులు చచ్చే ఏ దేశం బాగుపడుతుంది ? యిక యీ ఆకలి ? యీ ఆకలికూడా ఋతుధర్మంగా పశువులు, పక్షులు, క్రిమికీటకాలక్కూడా వుంటుంది సంతానోత్పత్తికి మాత్రమే వుపయోగించుకోవాల్సిన ఆకలి యిది మనిషికి మదమెక్కి,అదుపులో వుంచుకోవాల్సిన ఆ ఆకలిని పెంచుకొంటున్నాడు నాలాంటి ఆడవాళ్ళు పొట్ట ఆకలితో చావకుండా వుండటంకోసం ఛీ ఛీ వెధవ మనుష్యులు వెధవలోకం ''

చదువు సంస్కారాలు లేని వో పల్లెటూరి యువతి! ఊరుమ్మడి పతిత! యిలా మాట్లాడ గలగటం సంభవమా ? ఏమి పరిశీలన ? ఎంత ధార్మికదృష్టి? ఎన్నెన్ని చేదు అనుభవాల సారమో ఆ మాటలు ?

ఆమె వృత్తి ఏదవుతేనేం ? తనచుట్టూ వున్న రాక్షసగణంచేత ఆమె ఎంత హీనంగా చూడబడ్తేనేం ? ఆమె నిజంగా వున్నతురాలు

''కానీ, జీవితాన్ని, ఆ కళ్లను యింత చక్కగా అంచనా గట్టగలిగిన మీరు మీ విలువను సరిగా అంచనా వేసుకోలేరేమో ?''

ఆమె దిగులుగా నవ్వింది

''నిజమేనండీ నా అంచనా తప్పే నా విలువ వందరూపాయలు వుంటుందనుకోటం పొరపాటే నేనేం సినిమాల్లో నిగ్రస్టానా ? పెద్ద పెద్ద పట్టణాల్లో వుండే విలాస వతినా ? పల్లెటూరి ముండను యీవూరి మగవారి సొత్తును మగవారందరికీ ఉచితంగా సంతోషాన్ని పంచిపెట్టే మరబొమ్మను ఆకలిదప్పుల్ని తీర్చే ధర్మశాలను ''

''అహ అదికాదండీ నా వుద్దేశ్యం ''

''ఒక్క నేనేననేమిటి లెండి? ఆడవాళ్లంతా ఏదోవిధంగా మగవాళ్ల చేతుల్లో మరబొమ్మలే తమ విలువను తము అంచనా వేసుకొనే శక్తి ఆడదానికెక్కడవుంది? స్త్రీ విలువను అంచనా వేసేది—వెలగట్టేదీ మగవాళ్లేకదా? యీ వూరి ప్రెసిడెంట్‌గారు నాకో వెలగట్టేరు యీ వూరి వాళ్లందరూ వెలగట్టేరు. . మీరూ కట్టండి ఆనాడు మీ ఆకలి నెరిగి నేను తీర్చాను యీ నాడు మీ ఆకలిని మీరే తీర్చుకోండి.''

ఆమె మంచంమీద వెళ్లికిలా పడుకొని కళ్ళు మూసుకొంది.

పట్టాభిరామ్‌కు ఆమెపూర్తిగా ఆవిష్కృత మయింది

ధర్మ పథం

బులుసు వెంకటరమణయ్య

ధర్మపరీక్ష

"ధర్మో రక్షతి రక్షితః" అనే మాట అందరూ వినే ఉంటారు మనం ధర్మాన్ననుసరించి ప్రవర్తిస్తే ఆ ధర్మమే మనల్ని కాపాడుతుందని దీని అభిప్రాయం. మన ప్రాచీనులు ఆయా వర్ణాల వారికి కొన్ని కొన్ని ధర్మాలు నిర్ణయించారు.

పూర్వకాలంలో ప్రజా ప్రభుత్వం లేదు ప్రభువులే ప్రజలను పాలించేవారు అప్పటి ప్రభువులు స్వార్థపరులు కారు. ప్రజా క్షేమమే తమ క్షేమంగా భావించేవారు. ఆ పాలకులు 'రాజులు, క్షత్రియులు,' అనబడేవారు ప్రజలను రంజింపజేసేవారు రాజులు. ఎట్టి దెబ్బలకు లోనుగాకుండా ప్రజలను రక్షించేవారే క్షత్రియులు వారు తమ పేర్లకు తగినట్లుగానే ఉండేవారు స్వార్థాన్ని చూసుకునేవారు కారు

సూర్యవంశపురాజు దిలీపునికి చాలా కాలం వరకూ సంతానం లేదు — సంతాన ప్రాప్తికి తగిన ఉపాయం తెలుసుకొనుటకు ఆ రాజు తమ గురువైన వసిష్ఠుని వద్దకు — ఆయన ఆశ్రమానికి వెళ్లాడు కామధేనువు పుత్రిక నందినీధేనువు తన ఆశ్రమంలో ఉన్నదని, ఆ గోవును అనుసరించి తిరుగుతూ, దాని సేవచేస్తే సంతానం కలుగుతుందనీ ఆ మహర్షి చెప్పాడు దిలీపుడు, కొన్నాళ్లు ఆశ్రమంలోనే ఉండి ఆ ధేనువు సేవలో నిమగ్నుడయేవాడు అది ఉదయం మేతకు అడవికిపోయి, సాయంత్రం ఆశ్రమానికి తిరిగి వచ్చేవరకూ దానివెంట నీడవలెనే ఉండి, ధనుర్బాణాలను ధరించి, అడవి మృగాల వల్ల దానికి అపాయం కలగకుండా కాపాడేవాడు

ఒకనాడా గోవు గంగా ప్రవాహానికి దగ్గరగా ఉన్న గుహాప్రక్క లేత పచ్చికను మేస్తూ ఉండగా, దానిమీద ఒక సింహం పడి చంపడానికి చూచింది. దిలీపుడు వింట బాణాన్ని సంధించినా, కొట్టడానికి చెయ్యి కదలలేదు అప్పుడా సింహం "నేను సామాన్య మృగాన్ని కాను శివుని సేవకుడైన కుంభోదరుణ్ణి ఇక్కడి ఏనుగులు, ఈ ప్రక్కనున్న దేవదారు వృక్షాన్ని తమ చెక్కిళ్లతో రాచి, పట్ట ఊడగొట్టకుండా చూడడానికి ఆ దేవుడు నన్ను సింహంగా మార్చాడు ఈ చెట్టు పార్వతీదేవికి మిక్కిలి ప్రియమైనది కొడుకుతో సమానమైనది అందువల్లనే భద్రంగా కాపాడుతున్నాను. ఇక్కడికి వచ్చిన జంతువులే నాకు ఆహారం దాన్ని చంపి తినివేస్తాను నీవు దీనిని రక్షించదలిస్తే నీవే నాకు ఆహారం కావలసి వుంటుంది" అని మనుష్యుల వలె మాట్లాడి చెప్పింది. "అలాగైతే నన్ను తిని ఈ గోవును విడిచిపెట్టు" అని రాజన్నాడు "ఇది వసిష్ఠులవారి హోమధేనువు దీనిని రక్షించే బాధ్యత నాది" అని కూడా చెప్పాడు "ఓయీ! నీవు రాజువు చిన్నవాడవు ప్రజలను పాలించేవాడవు ఒక్క గోవు కోసం ప్రాణాలు విడుస్తావా? మహర్షికి ఇలాంటి గోవులను ఎన్నిటినైనా ఇవ్వగలవు" అని హితబోధ చేసింది కాని దిలీపుడు దాని మాట వినలేదు "తాను రక్షించవలసి వున్న ప్రాణిని రక్షించలేని రాజునకు రాజ్యమెందుకు? అపకీర్తితో కూడిన ప్రాణాలెందుకు? నా ప్రాణాలిచ్చి, ఈ గోవును రక్షించి తీరుతా" నని చావునకు సిద్ధపడ్డాడు కాని, సింహం వెంటనే మాయమయింది మహాప్రభావం గల నందినీధేనువు కల్పించిన మాయయేకాని, అది మరొకటి కాదు దిలీపుని రాజధర్మాన్ని పరీక్షించడానికే ఆ గోమతల్లి దీనిని కల్పించినది అతని ధర్మనిరతికి, తనయెడగల భక్తికీ చాలా సంతోషించినది ఆ నందినీధేనువు అనుగ్రహంవల్లనే అపుత్రకుడైన దిలీపునికి పుత్రప్రాప్తి కలిగింది

స్వధర్మాన్ని నిర్వహించేవారిని ఎట్టి ఆటంకాలూ తప్పుదారిని పట్టించలేవు వారి సంకల్పం నెరవేరడానికి ధర్మనిర్వహణే తోడ్పడుతుంది ★

ఆమె దేవతే దెయ్యమనుకొని భ్రమపడ్డాడు తానో క్షణం అయితే ఆమె మంచితనమే ఆమెకు ఈ లోకంలో శాపం అవుతోంది

"క్షమించండి మీకు విలువ కట్టగల శక్తి నాకు లేదు మంచితనానికి, మానవత్వానికి విలువెంత? దైవత్వానికి వెలగట్టటం సాధ్యమా? నాన్నగారు నేను చెప్పింది విని, మీ అవసరం కనిపెట్టి సాయంచేసి రమ్మని పంపేడు ఆ క్షణంలో మీకు డబ్బు అవసరమని నాకు తెల్సు దయచేసి ఎంత కావాలో మీరు తీసుకోండి నేను వెళ్తున్నాను తలుపు తెర్చే వుంచుకొన్నాను" అతను కొన్ని నోట్లను ఆమె మంచంమీద వుంచి వెనక్కి తిరిగేడు

"అంటే అంటే నన్ను బిచ్చగత్తెను కూడా చేస్తారా? ఇన్నాళ్లు శరీరాన్ని అమ్ముకోవాల్సిన దుర్గతికే విచారించేదాన్ని వద్దండీ ఆగండి" ఆమె చివాలున లేచివచ్చి అతని చేతిని పట్టుకొని ఆపింది అతని చేతిలో నోట్లు వుంచింది.

ఆకాశమంత మనిషి ఆమె! చిన్నపిడికిలిలో ఆమెను యిముడ్చాలనుకోటం పొరపాటేనేమో! కానీ ?

"పొద్దుపోయింది భోజనం చేసి వెళ్లండి సిద్ధంగానే వుంది"

అతని బుర్రలో వో ఆలోచన తళుక్కుమంది

"అలాగే నాకూ ఆకలిగానే వుంది కానీ ఒక్క షరతుకు ఒప్పుకొంటే రెండోసారి మీ ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరిస్తాను"

"ఏమిటి ?"

"యీ రొంపినుంచి మిమ్మల్ని బయటికి తీయటానికి నాకు అనుమతి నివ్వాలి మంచితనానికి, మానవత్వానికి విలువవున్న చోట మీరు వుండాలి స్త్రీకి వెలగట్టాల్సిన విధానం యిది కాదని మీరే నిరూపించాలి"

ఆమె అతని కోరికను కాదనలేదు అవుననలేదు

అదో విధంగా నవ్వింది

"ముందు భోజనం చెయ్యండి" అంటూ చెయ్యి పట్టుకొని అతడిని వంట గదిలోకి తీసుకెళ్లిందామె ★